

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1709

§. XVI. Quomodo tollatur irregularitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

Mandantes verberari cum prohibitione occidendi, si ex verberibus, aut percussione mors sequatur, *cap. ultim. de homic. in 6.*

Clerici, vel Monachi Chirurghiam exercentes, licet omnia secundum artem, & omni diligentia adhibita exequentes, morte enim infirmi, aut mutilatione sequuta, fiunt irregulares, *cap. tua nos de homic. Sayr. de censur. lib. 7. cap. 5. num. 13. Leo thesaur. for. Eccles. par. 3. c. 9. n. 44.*

Qui officium suum exercentes, negligenter agunt, vel id committunt, unde quos curant, moriantur, ut Medici excedentes, aut notabiliter negligentes in pharmacis.

Chirurgi: & Judices excedentes in tortura reorum.

Infirmarii corpora Ægrotorum tractando, & immutando cum negligentia, aut impatientia notabiliter culpabili, Suarez *disput. 47. sect. 7. Sayr. de cap. 5. num. 9. vers. secunda est*, Bonaccin. *de irregular. disput. 7. quest. 4. punct. 5. num. 1. & 2.*

176 Non incurrunt, qui dant operam rei licitæ, si sequatur mors adhibita omni diligentia, ne sequeretur vel saltem remota morali negligentia: atque etiam qui dant operam rei illicitæ, ex qua raro mors contingit, ut docent Sayr. *d. cap. 5. num. 13. & seqq. Bonaccin. loco cit. punct. 7. num. 9.*

Nona ex mutilatione, abscindendo aliquod membrum, vel detruncando illius insignem partem necessariam ad functionem aliquam, ut eruens oculum, abscindens manum, brachium, &c. detruncans partem notabilem manus alteri, vel sibi, vel mutilans aliud corporis membrum, quod habet actum peculiarem distinctum à cæteris membris, Sayr. *lib. 6. cap. 15. num. 14. Bonaccin. loco citato punct. 8. num. 3.*

Non incurrunt, qui vulnere, vel percussione debilitant membrum, etiam si in curatione membrum abscindatur: hi enim verè non mutilant, qui membrum non amputant, nam membrum debilitatum non desinit esse membrum: Ex quo infertur, quod si quis reddat aliquem cæcum, non eruendo oculum,

vel oculos, non est irregulari, ut tradunt, Sayr. *loco cit. d. num. 14. Bonac. 7. Guazzin. jun. ad defens. anim. lib. 2. defens. 6. cap. 45. num. 10. Vide illa plura apud Gavant. in manual. verb. irregular. per tot. & præsertim n. 95. & tribus seqq. & apud me tom. 2. tit. 13. ad form. 3. à n. 31. ad 38.*

Decima ex ommissione voluntaria, non 177 impediendo homicidium, quod quis ex iustitia tenetur impedire, ut accidit quando quis tenetur ex officio, vel ex stipendio, vel ex promissione alterum defendere. Dicitur *ex commissione voluntaria*, nam qui involuntariè non impedit, non fit irregularis. Dicitur, *qui ex iustitia tenetur impedire*: nam si quis tenetur impedire ex sola charitate, non incurrit irregularitatem. Et hinc sequitur Principem non impediendo neces, Judicem non impediendo injustam Sententiam contra vitam innocentis, Medicum non curando eos, à quibus pretio conductus est, Dominum non adhibendo debitam diligentiam, nè animalia, quæ consueverunt nocere, puta Ursum, Aprum, vel Leonem, & sub suo dominio, vel custodia existant, vulnera inferant, tenendo illa debito modo ligata, evadere irregulares, sequuta morte, Bonac. *loco citat. punct. 8. n. 37. & trib. seqq. Fagnan. in cap. ad audientiam n. 43. de homic.*

Quomodo tollatur Irregularitas.

§. XVI.

Quatuor modis tollitur irregularitas. 178
Primò per cessationem, vel ablationem causæ, qui modus intervenit in irregularitate ex defectu: cessante enim morbo, immatura ætate, infamia, quæ cum est facti per lapsum longi temporis, vel loci mutatione deletur, cessat etiam irregularitas. Secundò per Baptismum. Tertiò per Religionis ingressum. Quartò per dispensationem.

Baptismus tollit omnes irregularitates, quæ proveniunt ex delicto, excepta Bigamia: non tamen tollit eas, quæ ex defectu natalium, aut vitio corporis procedunt. Religionis professio, tollit irregularitatem, quæ ex defectu

na-

natalium provenit, & habitat intran-
tem ad omnes Ordines, etiam Sacros;
non verò alias, quæ ex propria culpa,
aut defectu aliquo corporis procedunt,
Sayr. *de censur. lib. 7. cap. 13. num. 2. 3.*
& *seqq.* nisi Religio habeat amplius pri-
vilegium, Bonaccin. *de irregular. disp. 7.*

180 q. 5. punct. 2. n. 4.
Per dispensationem aufertur omnis tam
publica, quam occulta irregularitas à
Summo Pontifice; cujus auctoritate om-
nes occultæ solent à Sacr. Pœnitentiaria
dispensari: publicæ verò à Dataria, præ-
via consulatione, & Voto Sac. Congreg.
Concilii. Item omnis occulta, inclusa
etiam in homicidio voluntario pro jam
ordinato à Summo Urbis Pœnitentia-
rio, & quo ad Religiosos etiam pro or-
dinando. Item omnis occulta dempta in-
clusa in homicidio voluntario, aufertur
dispensatione Episcopi vigore Conc. Tri-
dent. c. 6. sess. 24. *de reform.* & etiam à
Superioribus Religionum, quo ad pro-
prios Alumnos, si gaudeant privilegio
Concilii ex indulto Apostolico: item,
& à Capitulo Sede vacante, ut volunt
Barbos. *de offic. & potest. Episc. alleg. 39.*
n. 16. Guazzin. jun. *ad defens. anim. lib.*
2. defens. 6. cap. 45. n. 101. Sperell. *decis.*
111. num. 41. Sicuti etiam Episcopus dis-
pensat in irregularitate contracta ex Bi-
gamia Similitudinaria scilicet, quando
Clericus in Sacris Ordinatus matrimo-
nium contraxisset cum unica, & Virgi-
ne, tam quoad ordines susceperat, quam
quoad suscipiendos, *cap. 1. ibique gloss.*
qui cler. vel vovent. Innoc. *in cap. 2. cod.*
tit. cap. sanè de cleric. Conjug. Sanch. *de*
matrim. lib. 7. disp. 86. num. 20. Piassec. *in*
prax. part. 1. c. 1. art. 10. num. 13. Barbos.
in cap. 2. n. 4. qui cler. vel vovent. Pirhing.
in jus can. lib. 4. tit. 6. n. 2. ver. notandum
secundo; secus si cum Vidua contraxisset,
Sanch. ibi Corrad. *prax. disp. lib. 2. cap.*
1. numer. 16. Horum tamen facultas non
extenditur ad retentionem Beneficiorum
& fructuum fortè amissorum, Nicol. *lu-*
cubr. can. lib. 5. tit. 12. numer. 8. vers. sub
facultate tamen, ubi ad hoc Decret. Sac.
Congr. Concilii allegat.

181 Qui autem tempore Jubilæi, vel alia
occasione, facultatem habet absolvendi

ab omnibus casibus, Censuris, pœnis,
& sententiis, irregularitates tollere, &
auferre non potest: tum quia verbum *ab-*
solvere, relaxationi censurarum tantum
accommodari solet: tum quia praxis Pœ-
nitentiariæ est in contrarium: tum quia
licet irregularitas, quæ provenit ex deli-
cto, sit quoque pœna, est tamen intrinse-
cè semper inhabilitas, quæ sine dispensa-
tione, non tollitur, Bonac. *loco cit. n. 8.*
ubi de communi testatur, Sayr. *d. cap. 13.*
n. 2. 3. & 4.

182 Forma verborum, sub qua irregulari-
tas tolli debet, nulla certa præscripta est:
docent tamen DD. utendum esse sequen-
ti --- *Dispensatio tecum super irregularitate,*
vel irregularitatibus, quam, vel quas con-
traxisti, ob hanc, vel ob has causas, & te
habilem declaro, ad suscipiendum, vel exe-
quendum Ordinem, & restituo te ad legiti-
mos actus, in nomine Patris & Filii, &c.
Sayr. *d. lib. 7. c. 14. num. 18.* Guazzin. jun.
ad defens. anim. lib. 2. defens. 6. c. 45. num.
110. Si autem dubium sit, an quis irre-
gularitatem incurrerit, tunc sub condi-
tione dicendum erit --- *dispensatio tecum in ir-*
regularitate, si fortè incurristi ob hanc vel
illam causam &c. Leo *thes. for. Eccles. p. 3.*
cap. 4. num. 48.

De effectibus Irregularitatis.
§. XVII.

183 Irregularitas privat licita susceptione
ordinum; quare si recipiantur, peccatur
mortaliter, validè tamen recipiuntur, &
recipiens solum privatur usu, Sayr. *de*
censur. lib. 6. cap. 1. n. 25. Item privat eo-
rundem administratione: ideoque si ad-
ministrantur, pariter graviter peccatur,
sed validè administrantur. Item privat
licita retentione Beneficii, quod exigit
usum ordinis personalem. Item reddit
quem inhabilem ad obtinendum Benefi-
cium: adeout collatio facta irregulari,
ipso jure nulla sit, juxta veriore senten-
tiam, de qua testantur, Sayr. *de censur.*
lib. 6. cap. 2. n. 21. Bonac. *de irregular. disp.*
7. quest. 1. punct. 4. n. 6. & alii plures ab
eis allegati, Tondut. *de pensio. c. 68. n. 5.*
& 18. ubi hoc ampliat procedere etiam in
pensione obtinenda.

Non